

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρομοιῶν τὴν χροὴν ὡς τὴν ἀπαιτείαν καὶ ὡς τὸν Οἰκουμένην Πατριάρχουν Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΗΤΕΑ	
Ἐσωτερικῆ	Ἐξωτερικῆ
ἔτησις 20. 16.—	ἔτησις 20. 25.—
ἔξωκτος 8. 50	ἔξωκτος 18.—
Τετρίηνος 4. 50	Τετρίηνος 7.—
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτήσια, δολάρια 4	
Περίοδος Β'.—Τόμος 28ος	

ΕΒΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879
ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΤΥΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Ἐν Ἀθήναις, 4 Σεπτεμβρίου 1921

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
 Ἐσωτερικ. λεπτ. 40 Ἐξωτερ. λεπτ. 50
 ὅλα προηγουμένων ἔτων ἰσίως.
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
 Ὅδος Ἐδριπιδίου 28, 38 κατὰ τὸ Παρθενεῖον
 Ἔτος 48ον.—Ἄριθ. 40

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'. (Συνέχεια)

— Ναι ἔχεις δίκιο... ἀφοῦ εἶμαι αὐτογυροστρατιωτικῆς, πρέπει νὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ γενναῖα... Κι' ὅμως φοβῶμαι γιὰ σένα. Εἶπες δέξαι· μὰ δὲ νομίζεις πὺς ἔχεις ἀρκετὴ;
 — ὦ, ποτὲ δὲν ἔχει κανεὶς ἀρκετὴ!..
 Ἐλα, Λίζα, διαβῆς τίς κακὰς ἰδέας ἀπὸ τοῦ σου. Ὁ δὲ ξαναγυρίσω... Εἶμαι θωρακισμένος κατὰ τῶν κινδύνων, γιατί πέρασα ὡς τώρα πολλούς.

Ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτὸς ξανάφερε τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη τῆς Λίζας καὶ τῆς Κατερίνας. Οἱ καρδιές τους ὅμως ἦταν πάντα σφιγμένες.

Σὲ λίγες ἡμέρας ἤρθεσαν πάλι.

Ὁ πόλεμος μὲ τὴν Ἀγγλίαν, μ' ὅλες τὰς φῆμας καὶ μ' ὅλη τὴν ἐνταση τῶν σχέσεων, δὲν ἄρχισε. Καὶ καμμία διαταγὴ πορείας δὲν ἔφθασε ἀπὸν στρατῶνα τοῦ Κουρμπόζ.

Ὡστόσο ὁ Βοναπάρτης ἐτοίμαζε καὶ μελετοῦσε ἓνα σχέδιον ἀπὸ τὰ μεγαλοφυέστερα ποὺ γέννησε ποτὲ τὸ δυνατὸν στρατηγικὸν του μυαλό.

Ἡ Ἀγγλία, ἀνὰ νησί, ἐθεωρεῖτο τότε ἀπρόσβλητη καί, μὲ τὸ μεγάλο της στόλον, μπορούσε νὰ φηρᾷ ὅλους τοὺς στρατοὺς τῶν ἡπειρωτικῶν δυνάμεων. Ποῖος θὰ τολμούσε, ποῖος θὰ κατόρθωνε νὰ κάμῃ ἀπέδραση εἰς τὴν Ἀγγλίαν;

Ὁ Βοναπάρτης ὅμως ἀπορῆσε νὰ τὴν ἐπιχειρήσῃ. Γι' αὐτὸ συγκέντρωσε ὅλοισιν τὸν στρατὸν του εἰς τὴν Βουλώνην καὶ γι' αὐτὸ εἶχε διατάξῃ καὶ κατασκευάσῃ παντοῦ πλοῖα εἰδικὰ γιὰ τὴν μεταφορά του. Λογάριαζε πὺς τοῦ ἔρθαν

1,500 ὡς 2,000 τέτοια πλοῖα, γιὰ νὰ μπόρῃ νὰ ρίξῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, μὲ τὴν προστασίαν τοῦ γαλλικοῦ στόλου, 150,000 στρατιῶτες, 400 κανόνια καὶ 10,000 ἵππικόν.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὁ γαλλικὸς στρατὸς ἦταν ἀπάνω ἀπὸ 300,000. Καὶ γιὰ νὰ διευθύνῃ τοὺς νεοσύλλεκτους, ὁ Βοναπάρτης εἶχε τοὺς καλαίμαχους, τοὺς γυμνασμένους ἀξιωματικούς καὶ στρατιῶτες τῶν πρώτων του πολέμων.

Οἱ προετοιμασίαι, ἐννοεῖται, θάπαυον ἀπὸ καιροῦ. Ἐπρεπε νὰ συγκεντρωθῇ καὶ

νὰ γυμνασθῇ ὁ νέος στρατός. Ἐπρεπε νὰ κατασκευασθοῦν τὰ πλοῖα. Ἐπρεπε νὰ μαζευθοῦν, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, στὴν λιμένα τῆς Βουλώνης, ὅλα τὰ πλοῖα τοῦ πολεμικοῦ στόλου.

Γι' αὐτὸ δὲν βιάζοντο ὁ Πρωτὸς Ὑπατος νὰ στείλῃ τὴ Φρουρὰ του εἰς τὸ καινούργιον στρατόπεδον, ἀν καὶ αὐτὸς συχνότατα πῆγοιν' ἐκεῖ νὰ τὸ βλέπῃ. Κι' ἐπειδὴ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προετοιμασίαν τοῦ πολέμου, ἔκανε καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Γαλλίας, πῆτε βρισκόταν εἰς τὴν Βουλώνην, πῆτε εἰς Παρίσι, πῆτε εἰς Σαιν - Κλό, ποὺ ἦταν ἡ θερμὴν του διαμονή, καὶ πῆτε εἰς τὸ Μαλμαϊζόν.

Μιά μερὰ, εἰς τὸ Σαιν - Κλό, ὁ στρατηγὸς Δορσέν, διοικητὴς τῆς Ὑπατικῆς Φρουρᾶς, τοῦ φανέρωσε τὴν ἀνυπομονήν αὐτῶν γρεναδιέρων του.

— Εἶναι καταλυπημένοι ποὺ δὲν εὐρύουν, τοῦ εἶπε. Καὶ γρινιάζουν, μουρμουρίζουν διαρκῶς.

— Εἶδες ἐκεῖ τοὺς γρινιάριδες! ἀπεκρίθητε γελῶντας ὁ Βοναπάρτης. Ἄλλ' ἂς ἡσυχάσουν, γιατί δὲν τοὺς ἐξέχασα. Τὸ κάθε τι μὲ τὴν ὥραν του. Καὶ σὲ λίγο θὰ ἰδοῦν...

Ἀπὸ τότε ὀνομάσθησαν γρινιάριδες οἱ γρεναδιέροι τῆς Ὑπατικῆς Φρουρᾶς, ποὺ ἀργότερα ἐμελλε νὰ γίνῃ Ἀυτοκρατορικὴ, — ἡ Φρουρὰ τοῦ Ἀυτοκράτορος Ναπολέοντος τοῦ Α'.

Ὅλο τὸ 1803 καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ 1804 πέρασε ἐστὶ μὲ προετοιμασίαι, ὅχι μόνον εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Βουλώνης, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ σογὸρα.

Οἱ Ἀγγλοὶ, φυσικὰ, εἶχαν ἀνησυχῆσαι καὶ ἔχοντο ἀποφασίσαι νὰ ματαίωσούν τὰ σχέδια τοῦ Βοναπάρτη. Πολλὰς φορές, εἰς τὴν Βουλώνην, ἐδοκίμασαν μὲ τὰ πλοῖα

Ὁ Ναπολέων ἐνοικεῖται σκεπτικῶς τὴν ἐλευθέρην πομπήν... (Σελ. 315, στ. α')

μικρά τους πλοία να καταστρέφουν τον στολισμό αποβίβασαν μάλιστα και στρατεύματα για να κτυπήσουν το γαλλικό στρατόπεδο και πολλές μάχες έγιναν ως την παραλία.

Όλες όμως αυτές οι επιθέσεις αποκρούσθηκαν. Κι' οι Γάλλοι ναύτες και στρατιώτες εξακολούθησαν με ζήλο το έργο της προπαρασκευής.

Στο ανάμεταξύ αυτό, στο Παρίσι συνέβαιναν άλλα σπουδαία: Ένας βασιλικός, ο Γεώργιος Καντουνάλ, μαζί με δυο στρατηγούς που φθονούσαν τη δόξα του Βοναπάρτη, τον Μορώ και τον Πισγκρύ, διαργάνωσαν συνομωσία εναντίον του. Η συνομωσία αυτή ανακαλύφθηκε το Μάρτη του 1804 κι' ο Καντουνάλ καταδικάστηκε σε θάνατο, ο Πισγκρύ αυτοκτόνησε κι' ο Μορώ εξορίστηκε.

Ο κίνδυνος, που έτρεξε ή ζωή του Βοναπάρτη έκορύφωσε τη λατρεία του λαού. Κι' η Αντιπροσωπεία — σά να λέγαμε σήμερα ή Βουλή, — μαζί με τη Γερουσία, και σύμφωνα πάντοτε με τη λαϊκή θέληση, τον ανακήρυξε Αυτοκράτορα των Γάλλων με το όνομα Ν α π ο λ έ ο ν Α'.

Η επιδελτική τελετή έγινε στο καλάτι του Σαιν - Κλου στις 18 Μαΐου 1804.

Ο ανθυπολοχαγός Καρδινιάκ παρευρέθηκε, γιατί ο λόχος του ήταν της υπηρεσίας. Και μ' απεριόριστη συγκίνηση είδε, 'ς έν άκτινοβόλημα δόξας, τον καινούργιο Αυτοκράτορα να περνά από μπροστά του, περιτοχιμισμένος από τους στρατάρχες του Κελερμάν, Λεφέβρ, Ζουρνταν, Βερναρδότε κλπ.

Είδους μετά την ανακήρυξη του, ο Ναπολέων αποφάσισε να έκτελέσει το σχέδιό του εναντίον της Αγγλίας. Κι' έστειλε δόλοληση τη Φρουρά στη Βουλώνη, όπου θα πήγαινε κι' ο ίδιος τον Ιούλιο.

Έτσι ο Γιάννης αποχαιρέτησε σιμάληθαι τους δικούς του.

Πρίν φύγη για τη Βουλώνη, ο Ναπολέων θέλησε να δώσει με τα χέρια του τον σταυρό του Λεγαώνος της Τιμής 'ς όσους είχαν υπηρετήσει καλά την Πατρίδα. Η τελετή έγινε την 14 Ιουλίου στο Μέγαρο των Απομάχων. Και μαζί με τόσους στρατιωτικούς, πολιτικούς και λογίους, παρασημαφορήθηκαν την ημέρα εκείνη με τον Α' Αστέρα των Άνδρείων κι' οι φίλοι και Μπέλ-Ράζ και Λαραμέ, που έλαβαν και την τιμή να σφίξουν το χέρι του Αυτοκράτορος.

Την ίδια τιμή έλαβε κι' ο Γιάννης Καρδινιάκ στη Βουλώνη. Έκει ή τελετή έγινε στις 16 του Αυγούστου κι' αν πήγατε ποτέ στην παραθαλασσία εκείνη πόλη, θα σάς έδειξαν, τριχυρισμένο από κάγγελα, το ύψωμα όπου ήταν στημένος ο αυτοκρατορικός θρόνος.

Οι επίλοιποι ανέβαιναν τα σκαλιά της

εξέδρας, μπροστά 'ς όλο το στρατό κι' αφού έκαιναν το παρόσημο, ορμίζοντας να πεθάνουν για τη Γαλλία.

Ο Γιάννης, που έτυχε να είναι στο μητρώο ο νεότερος από τους αξιωματικούς της Φρουράς, ανέβηκε στην εξέδρα πρώτος.

Το Έννοτο Σύνταγμα, παραταγμένο εκεί κοντά, έκητωκραύγασε μ' ένθουσιασμέ. Στο πρόσωπο του Γιάννη Καρδινιάκ τιμώνται κι' αυτό το ίδιο.

Μά ο Ναπολέων έμεινε λίγο στο στρατόπεδο της Βουλώνης και, λίγες ημέρες αργότερα, διευθύνθηκε προς τα σύνορα του Ρήνου, για να τα επιθεωρήσει.

Ο Γιάννης φυσικά έμεινε στο στρατόπεδο με το τάγμα του κι' ή Λίζα έτρεξε κοντά του.

Κατοικούσε στη Βουλώνη σ' ένα σπίτι που το είχε νοικιάσει ο Γιάννης γι' αυτήν, κι' έτσι οι δυο νεαροί σύζυγοι μπορούσαν να περνούν μαζί, όσο άφινε, έλευθερο τον άνθυπολοχαγό ή υπηρεσία.

Έκει έμαθαν, από γράμματα του Ζαν Μπαγύ κι' από τις εφημερίδες, όλες τις λεπτομέρειες της στέφειας του Ναπολέοντος, που έγινε την 2 Δεκεμβρίου 1804, στην έκκλησία της Παναγίας των Παρισίων.

Ο Πάπας Πίος VII είχ' έλθει από τη Ρώμη επίτηδες για να στέψη τον αυτοκράτορα. Μά ο Ναπολέων, μετά την παπική εύλογία, πήρε το στέμμα του Καρολομάγνου και, χωρίς να περιμένη να τον στεφάνωσει ο Άγιος Πατέρας, τόβηλε μέγος του στο κεφάλι. Έπειτα στεφάνωσε με τον ίδιο τρόπο και την Έωσήφίνα αυτοκράτειρα των Γάλλων.

Ο Ναπολέων Α' ήταν πια για όλους ισότιμος με τους καλούς βασιλείς.

Ο χειμώνας του 1805 ανέβαλε τις πολεμικές επιχειρήσεις κι' ο Ναπολέων έπωλελήθηκε για να σχοληθή με την συμπλήρωση του έσωτερικού οργανισμού του κράτους.

Έπειτα ήλθε ή άνοιξη και μαζί της ή έλπιδα στα στρατεύματα, που ο ένθουσιασμός τους δεν είχε λιγοστέψει καθόλου.

— Έμπρός! σκεπτόνταν οι στρατιώτες. Να οι ώραιες ημέρες. Ο Κουρεμένος πάλι θα μās οδηγήσει.

«Κουρεμένος» έλεγαν το Ναπολέοντα, γιατί είχε κόψει σύρριζα τα μαλλιά του κι' είχε απαγορεύσει στους στρατιωτικούς νάχουν μακριά μαλλιά και να φορούν περούκες.

Μά τα πολεμικά πλοία δεν είχαν ακόμα μαζευθή. Έπρεπε να περιμένουν.

Κι' ο καιρός φαινόταν μακρύς στους άνδρους εκείνους, γιατί ήλθε και το καλοκαίρι, χωρίς ο Αυτοκράτωρ νάχη πάρει ακόμα μια όριστική άπόφαση.

Μενο ή Λίζα, εύτυχιομένη κοντά στον άντρα της, δεν παραπονιόταν. Οι δυο νεοί άγαπώνταν μέρα με τη μέρα περισσότερο.

Τέλος, την 3 Αυγούστου του 1805, ο Ναπολέων έναγαύρισε στη Βουλώνη και όλοι είδαν καθαρά πως ή αποραριστική στιγμή έφθανε, γιατί τον συνοδεύαν ο στρατιωτικός του Οίκος κι' οι άμαξες της έκστρατείας.

Έπειτα κι' ο ίδιος ο Ναπολέων δεν τώκρυβε καθόλου. Γιατί ο Γιάννης, που ήταν άρχηγός της τιμητικής φρουράς του αυτοκράτορος, στις 10 Αυγούστου, τον άκουσε να λέη στον στρατηγό Ζυνό:

— Όλα πάνε καλά!... Άδικα συνεννοούνται στην Εύρώπη για να σχηματίσουν και τρίτη συμμαχία. Αυτό δεν με στενοχωρεί καθόλου. Εγώ θα κτυπήσω την Αγγλία και θα υπογράψω την ειρήνη μέσα στο Λονδίνο. Οι άλλοι θα πάφουν.

Άς λύση μόνο τον άποκλεισμό του στόλου του ναυάρχου Γκαντώμ, σύμφωνα με τη διαταγή μου, ο ναύαρχος, Βιλινέ! Όταν θάχω τα πλοία μου, όλα θα πάνε καλά.

Κι' ο Ναπολέων βγήκε με τον Ζυνό από τη σκηνή του στρατηγείου.

— Έδώ είναι κι' ο φίλος μου ο Γιάννης! είπε τοιμπώντας το αυτί του νέου.

— Στίς διαταγές σας, Μεγαλειότατε!

— Όρα! Δόσε τη θέση σου στον αντίκαταστάτη σου και πήγαινε να διατάξης να μου έτοιμάσουν μια βάρκα. Θα πάω να επιθεωρήσω το στολισμό στο πέλαγος... Θα με συνοδεύσης.

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε!

Υστερ' από τρία τέταρτα, ή βάρκα έτρεχε προς την άνοιχτή θάλασσα, σπρωχόμενη από όκτω ζευγάρια δυνάτα μπράτσας.

Ο Ναπολέων, ο Ζυνό, ένας λοχαγός του έκτελείου του Αυτοκράτορος, ο Γιάννης κι' ο σημαιοφόρος που κυβερνούσε τη βάρκα, βρισκόταν στην πρόμη. Η αυτοκρατορική σημαία, τρίχρωμη μεταξωτή, που είχε κεντημένο ένα Ν με στέμμα και ήταν σπαρμένη με μέλισσες, κυμάτιζε στον άνεμο.

Άξαφνα, μόλις πέρασαν τη γαλλική γραμμή φάνηκε μια άγγλική κορβέττα, που περιπολούσε στο πέλαγος.

Νά κατάλαβαν τάχα οι Άγγλοι την αυτοκρατορική σημαία; Ο κυβερνήτης να είδε με τα κιάλια του τη σιλουέττα του Ναπολέοντος, που ήταν πιά τόσο γνωστή; Το βέβαιο είναι πως ή κορβέττα γύρισε άπότομα κι' άκούγοντας όλα της τα πανιά, διευθύνθηκε προς τη βάρκα.

Ο σημαιοφόρος σηκώθηκε από τον πάγκο του.

— Το τιμόνι άριστερά! πρόσταξε. Γύρισε... κατά τη Βουλώνη!

— Μά γιατί, φίλε μου; ρώτησε ο Ναπολέων. Δε θα μās φτάσουν. Είμαστε πολύ μακριά.

— Μεγαλειότατε! άποκρίθηκε ο άξιωματικός: έπιτρέψατέ μου να μη σάς ύπακούσω. Ένδιαφέρομαι για το πρόσωπό

σας κι' αν ή κορβέττα δεν μπορεί να μās φθάσει, τα κανόνια της όμως μπορούν άξιάλογα να μās κτυπήσουν. Για μās αυτό δε θα ήταν τίποτα... μά για σάς!

Ο σημαιοφόρος μόλις είχε τελειώσει τη φράση του, όταν, από το άγγλικό πλοίο έφθασε μια βόμβα. Έπεσε μακριά από τη βάρκα. Μά ήταν έκρηκτική βόμβα και τα κομμάτια έσκασαν λίγα μέτρα πάνω άπ' το κεφάλι του αυτοκράτορος.

Ο αυτοκράτωρ δε κτυπήθηκε. Δυο ναύτες έπεσαν κάτω πληγωμένοι έλαφρά κι' ο Γιάννης Καρδινιάκ, κτυπημένος σοβαρά από ένα κομμάτι στον ώμο, έπεσε προς τα μπρός, λιγθυμισμένος και γεμάτος αίματα.

Ο ίδιος ο Ναπολέων τον δέχθηκε στα χέρια του και τον έξάπλωσε σιγά-σιγά στον πάγκο, ψιθυρίζοντας:

— Το καθόμοιρό το παιδί! Τι ήθελα να το πάρω μαζί μου!

Η πληγή του Γιάννη Καρδινιάκ ήταν τόσο ροδαρή, ώστε ο Αυτοκράτωρ τον ένόμισε χαμένο.

Όσο οι κωπηλάτες δεν έπαψαν να λάνηουν γοργά κι' ή βάρκα μπόρεσε να ξεμακρύνη άρκετά.

Έπειτα οι κανονίες, από τα φρούρια της Βουλώνης, άνάγκασαν την άγγλική κορβέττα να σταματήσει. Κι' ο Αυτοκράτωρ αποβιβάστηκε σώος κι' άθλαθής.

Άμέσως έπρόσταξε να μεταφερθή ο Γιάννης στο σπίτι του.

Ο Ζυνό έτρεξε να προειδοποιήσει τη Λίζα κι' ο πληγωμένος τοποθετήθηκε 'ς ένα φορέο.

Περίλυποι οι γρεναδέριοι έκοίταζαν το χλωμό και παιδικό σχεδόν πρόσωπο του ανθυπολοχαγού τους.

Ο Ναπολέων έκοίταξε κι' αυτός σκεπτικός τη θλιβερή πομπή, που χάθηκε πίσω από την παράση των σκηνών. Κι' έκαιτα είπε 'ς ένα ύπασιση του:

— Λοχαγέ, να πήτε του γιατρού Λαρρέ να νάχη ή τι μπορεί για να σώση τον Καρδινιάκ. Και μόλις συνέλθη ή πληγωμένος, — άκόμη κι' αν δεν πρόκειται να θεραπευθή, — άς μάθη άμέσως πως τον προβιβάζω ύπολοχαγό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ' Τάχη κι' άτυχία

Υστερ' από τρεις ημέρες, όταν ο χειρουργός Λαρρέ, άρχιαιτρος του Ναπολέοντος, πήγε να του κάμη την καθημερινή του επίσκεψη, τον βρήκε να ύπαγορεύη διαταγές.

Υπαγόρευε δεξιά κι' άριστερά, σε πολλούς μαζί, χωρίς να μπερδεύεται καθόλου. Έστειλε διαταγές στο Παρίσι, στην Τουλώνη, στην Ολλανδία, στο Στρασβούργο, στην Ιταλία. Ήταν όλομα ή διαγονητική διαύγεια και δύναμη αυτού του ανθρώπου!

— Έπειτα συνέχισε ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ (Κατά το Γαλλικό του λοχαγού DANIEL)

ΒΡΑΔΥ ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

Μεσ στη γειτονιά πέφτει ή σκοτεινιά, σβύνει και θαμπώνει πιά το δαδί, και την ώρα αυτή ή μαγαιά πιστή στην εικόνα άνάβει το καντήλι.

Έφτασε ή βραδυά. Τώρα τα παιδιά, από τα παιχνίδια κορτασμένα, έχουν σκορπιστή κι' έχει μαζευτή μέσα στο σκοτάδι του καθένα.

Μεσ το σιωπηλό βράδυ, ένα δειλό φως φωτίζει σε κάθε παραθύρι κι' όλα τα μικρά σπείρια, με χασά τον καλό προσμένουν νοικοκύρη.

Μ.Κ. Ι. ΣΤΑΞΗΠΟΥΛΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Γυρνώντας με το τραίμ άπ' το Φάληρο, άπαντήσαμε 'στο δρόμο, βιαστικά, το φθινόπωρο. Ξέχυσε μέσα στο βαγόνι μια μυρωδιά άνακατεμένη από ύγρασία, από άρμη, από βρεγμένο άδιάβροχο, από τις κορυφές και τα έβλα των καθισμάτων. Αυτό είναι, έγω το ξέρω καλά, Γυαλλίει άπάνω στα σύρματα, κουνίζεται με τα κορβόνια κι' άνάμσα 'στα μαλλιά των κοριτσιών που κάθονται άντικει κι' που οι φούστες τους έχουν το χρώμα μουσεμιμένης άνεμίννας. Το τραίμ τρέχει, τρέχει, 'στο μάκρος της παραλλας που κολυμπούν άκόμη: ένα άγέρι βουτάει 'στο νερό, μια μητέα γονατισμένη στον άιμό, μπρός 'στο μικρό της, του περξά τα βούχα του κι' αυτό κοιτάζει πέρα, — και, πίσω άπ' όλα, σηκώνεται ή φαδιά, γαλάζια σκινογραφία της θάλασσας, μονότονη. Το τραίμ τρέχει, μά ο νοός δεν προφταίνει ή' άπομένει πίσω: κοντά 'στη χήνα που φωνάζει στη στεγνή πλατεία, μπροστά 'στη βρύση, ή άπάνω 'στις θαμπές κορφές των κυπαρισσιών, ξεπεταμένες προς τον ουρανό και λουσιμένες από ένα φως άλλοιότιμο, όχι σαν το σκληρό εκείνο των καλοκαιριών... Θέλω να πώ κάτι στο φίλο μου, έτσι κάτι μελαγχολικό, άπλο, ποιητικό μά είναι τόσο άδιάφορος και κοιτάζει έξω! Έπειτα, είναι και κάτι άλλο, που πρέπει να τον ρωτήσω, που με νοιάζει πολύ και που το σκέφτηκα μόλις έννοιωσα γύρω μου το φθινόπωρο. — Θα τον ρωτήσω, άμα φτάσω με 'στην Ακαδημία, θα τον ρωτήσω!

Θα τον ρωτήσω το άπόγεμα, όταν θα πάμε στο σπίτι του, όχι τώρα...

Η σταγιά άσφαλτος γυαλλίζει με θυμηλάμψη, σαν τεντωμένη άνάμεσα στο πεζοδρόμιο: ένας λούστρος σιομαίται, με το κεφάλι μέσα στο κορτασάκι, έρθιο στις μπροστινές όδες, κοντά σε φλουδέα από πεπόνια. Το φθινόπωρο εδώ μυρίζει μεντζίνα και ιδρώτα.

Το άπόγεμα, 'στον μικρό τους κήπο, μοιάζει σαν άπόγεμα στεγνής ηχερης ημέρας ύστερα από βαριά πρωτοβρόχια: το φως, που στέκεται άπάνω στα φύλλα, θαρρείς νάχη μια παλιωμένη λάμψη. Μιλούμε άδιάφορα, για χίλια πράγματα ξένα. Τα φύλλα είναι γεμάτα έκστατικά μάτια, που μās κοιτάζουν άφωνα, άπ' όλες τις μεριές. Δυο χέρια σπράγγουν όρημητικά τα παραθυρόφυλλα που άνοίγουν προς το περιβόλι και προς τον μαβύ ουρανό. Ο ουρανός αυτός είναι ουρανός γιορτής, μά πένθιμος, λυπητερής γιορτής... Ως τόσο, ένα καλόβολο φέγγος φιλά άκόμη τις ψάφες και τις φρουτιέρες.

Άκουμπά τον άγχιωνα 'στο τραπέζι και ύστερα το κεφάλι 'στο χέρι, στηλώνω τα μάτια μου στα δικά του και τον ρωτώ με λογγολικά:

— «Άλήθεια, Νίκο; θα την αφήσης φέτο τη Διάπλασι;»

Μ' όλη μου τη δύναμη, μ' όλη μου την ψυχή, θέλω να τον κάνω να μου άπαντήσει «όχι»: αν μου πη και, θα είναι, σαν να τον χάνω και τον φίλο μου, μαζί μ' όλα: σαν να γινόμαστε πιά έντελώς ξένοι, σχεδόν έχθροί. Δεν ξέρω πως, μά το φθινόπωρο, το σχολείο που άνοίγει, ο φίλος μου που θ' άφήση τη Διάπλασι: γιατί μεγάλωσε, αυτά φαινονται πως δεν έχουν ανάμεταξύ

και... αυτό, μ' όλ' αυτά, κάτι με...

των καμμιών σχέση - όμως εγώ, μα δεν ξέρω γιατί, τα βλέπω όλα σαν ένα, και μου λένε κάτι, που δεν το νοιώθω καθαρά, δεν το ξέρω, μα π.υ μου φέρνει μιαν άπεραντη πίκρα...

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

PENNIES

Η ΝΙΝΑ

Η Νίνα, άνήσυχο πλάσμα μόλις όκτώ ετών, μελαχροινή με μεγάλη μαύρα μάτια που ανοίγονται περίεργα επάνω στα βιβλία της ζωής, έχει μόλις γυρίσει από τον άπογευματινό της περίπατο. Πετώντας σε μία γωνιά τό τόπι της, άναμμένη άκόμη από τον δρόμο, ξεφεύγει από τα χέρια της δασκάλας της και τρέχει, όπως κάθε μέρα, να βρή τον μπαμπά της. Μά, τι κρίμα! ο μπαμπάς της σήμερα είχε μία έκτακτη δουλειά κι έφυγε νωρίτερα. Μόνη τώρα μέσα στο γραφείο του η Νίνα, μ' ένα ύψος σοβαρό που της τό δίνει η σοβαρότης του περιβάλλοντος και που την κάνει άκόμη πιο χριτωμένη, προχωρεί, πλησιάζει στο ψηλό τραπέζι του γραφείου και κοιτάζει...

Τό ώρατο καλαμάρι, ένα αγαλαμάκι που ο μπαμπάς της της έχει εξηγήσει ότι παριστάνει τη Νίκη, τό ώρατο abat-jour με τις γάντζες, δύο της μαμάς από μπαμπά της, άκόμη ένα άλλο αγαλαμάκι που της άρσει ιδιαιτέρως και παριστάνει τρία κοριτσάκια σαν κι αυτήν που έχουν στήσει ένα πρελό χορό... Ένώ κοιτάζει έτσι τα γνωστά αυτά πράγματα, που τό ξαναβλέπει πάντα άνακαλύπτοντας κάτι τι καινούργιο που δεν τό είχε προσέξει άλλοτε, τό βλέμμα της πέφτει επάνω σε μία εικόνα που κρέμεται στον τοίχο, ακριβώς απέναντί της. Είναι ή εικόνα της Παναγίας. Η Νίνα που Την αγαπά πολύ, Την βρίσκει πολύ ώρατα μ' ένα μέσα στο άνήσυχο μυαλό της; χοροπηδά μία άπορία, που προσπαθεί αλλά δεν κατορθώνει να τη λύση μόνη της. Στα χεφλη της Παναγίας διαγράφεται ένα χαμόγελο γεμάτο καλοσύνη μα και τόσο θλιβερό! Γιατί τί άρα γε;

Ένώ προσπαθεί άκόμη μία φορά να δώσει μια εξήγηση στον εαυτό της, φθάνει ως τ' αυτή της, ανεβαίνοντας από τό δρόμο, μία φωνή παραπνευτική κι ένα παιδιαστικό κλάμμα. Αμέσως τρέχει, ως την μισοανοιχτή πόρτα του μπαλκονιού και βλέπει έξω.

Έχει άρχισει να νυχτώνη και κάποια φτωχή μητέρα, κρατώντας στην άγκαλιά τό παιδάκι της, ζητάει από τους άραιοūs διαβάτες έλεημοσύνη, εκή παρηγορεί κηόλια τό πένιασμένο παιδί της. Απλώνει τό χέρι της και προς τό μπαλκόνι, γιατί βλέπει τη Νίνα που βιαστικά ψάχνει τις τσέπες του φουστανιού της... Ομιήθηκε πώς έχει φυλάξει έμε; - μέσα δυο κομμάτια σοκολάτα και μερικά μπισκότα... Η Νίνα τό βρίσκει, βγαίνει στο μπαλκόνι και,

π ρωνώντας τό μικρό της χεράκι με τό κάγκελο, τό ρίχνει στην ποδιά που άνοίξε από κάτω ή φτωχή μητέρα... Κάτι ψιθυρίζει τώρα αυτή και εύχεται... Μα ή Νίνα δεν προφθάνει νακούση τίποτα και μπαίνει μέσα βιαστικά, επειδή ξέρει πώς οι γονείς της δεν θέλουν να μένη μόνη έξω στο μπαλκόνι που βρίσκεται στο δεύτερο πάτωμα.

Και καθώς μπαίνει έτσι βιαστικά, τό βλέμμα της πέφτει και καρφώνεται πάλι επάνω στην εικόνα της Παναγίας. Είναι ή ίδια, χαμογελά όπως πάντα, μα τό χαμόγελό της εκφράζει τώρα τόση χαρά! τό σπασμένο χαμόγελο!

Και ή μικρή Νίνα που τό βλέπει, καταλαβαίνει. Ναι, τώρα καταλαβαίνει και ύπόσχεται μέσ' από την καρδιά της, στην Καλή κι' Οραία Παναγία, πώς θα προσπαθήση σ' όλη της τη ζωή να Την κάνει να κρατήσει αυτό της τό χαμόγελο...

ΔΙΑΔΡΑΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ

ΌΣ πέρασε κι αυτό τό καλοκαίρι! - Έ, όπως περνούν όλα... - Όχι, όχι, αυτό, τό φετινό, ήταν κάπως έκτακτο. Μας έδασάνισε περισσότερο... Πρώτο γιατί άργησε να καλοκαιρέψη αληθινά. Ουμιάστε; Ός τον Ιούλιο είχαμε σχεδόν χειμώνα. Και δεύτερο, γιατί ύστερα, ξαφνικά, άπότομα, έκαμε τις μεγαλύτερες ζέστες απ' όσες μάλις έψησαν στη ζωή μας. Κι' όχι μόνο εδώ στην Ελλάδα, αλλά 'ς όλο τον κόσμο. Άλλοι μάλιστα, - στην Άμερική π: χ: και στην Αυστραλία, - οι δυστυχισμένοι άνθρωποι υπέφεραν πολύ περισσότερο. Στο Λονδίνο άκόμη, κατά τό μέσα του Ιουλίου, πολλοί... τρέλαθηκαν από την πολλή ζέστη, - έτσι διάβασα τουλάχιστο στις έφημερίδες, - κι' άλλοι είχαν ένα είδος πλανάισθησίας, σαν κι' εκείνο που δοκιμάζουν οι όδοιπόροι της έρήμου: ενόμιζαν πώς βλέπουν μπροστά τους γαλάζιες λίμνες και καταρράκτες! Στη Γαλλία πάλι έψόφησαν εκατοντάδες χιλιάδων ζώα από έλλειψη νερού. Στη Ρωσία και σε πολλά άλλα μέρη, καταστράφησαν τό γεννήματα. Στη Νορθηγία, άναψαν μονάχα τους κι' έκάηκαν άπεραντα δάση. Πιο θερμό τέλος πάντων και πιο καταστρεπτικό καλοκαίρι, γι' ανθρώπους, ζώα και φυτά, δεν είδε άκόμη ή γη!

Με πολλούς και διαφόρους τρόπους προσπάθησαν οι σοφοί να εξηγήσουν τό έκτακτο φαινόμενο. Κι' άλλοι τό άπ, δωσαν σε μία μεγάλη κηληδέα του ήλιου, άλλοι στα ήφαίστεια της γης, που τό παραξέ-

νη σύμπτωση, βρέθηκαν όλα 'ς ένεργεια και νόχτα - μέρη σφενδονίζαν στην άτυσοφαιρα εκατομμύρια τόνους από στάχτες. Άλλά είτε για τον ένα λόγο, είτε για τον άλλο, τό βέβαιο είναι ότι φέτος ή ανθρωπότης δοκιμάσθηκε, βασιλιάσθηκε. Στο εύτυχημένο μας κλίμα μπορεί και να μην καταλάβαινε τη δοκιμασία. Άλλού όμως ή υπερβολική αυτή ζέστη θεωρήθηκε αληθινή πληγή, θεομηνία. Το συμπέραίνω κι' από τό έξης περιστατικό: Καθώς σ' έίπε, μου φαίνεται, ή Διάπλασις, ο δούκας Βερνάρδος του Σάξ-Μάινινγκεν μετέφρασε γερμανικά τον «Πόλεμό» μου και τον τυπώνει δλοένα στη Γερμανία. Απ' αυτή την άφορμή, βρίσκομαι σε άλληλογραφία με την Ύψηλότητά του. Φυσικά, ο δούκας δεν μου γράφει παρά για τη μετάφρασή του, για τό έργο μου, για την έκδοσή κτλ. Στο τελευταίο του όμως γράμμα δεν έδάσταζε. Τόση ζέστη έκανε, φαίνεται, την ημέρα που μου τό έγραψε και τόσος φόβος επικρατούσε για τη γεωργία του Σάξ-Μάινινγκεν. Κι' έπρόσθεσε: «Έχομεν τώρα έκτακτην ζέστην, ήτις άπειλεί την βλάστησιν των πατατών. Δυστηρία των πατατών θα ήτο δυστύχημα διά τον λαόν, όστις ζή ως επί τό πλείστον με πατάτες». Μπορείτε λοιπόν να φαντασθήτε...

Άλλά και τό φοβερό αυτό καλοκαίρι πήρε τέλος. Τώρα κάνει δροσά κι' ο ουρανός είναι μισοσκατεμένος από φθινοπωρινά συννεφάκια. «Από Αύγουστο χειμώνα» - λέει ή παροιμία. Κι' ο Αύγουστος πέρασε, κι' ήλθε ο πολυπόθητος Σεπτέμβρης. Πολυπόθητος, ναι. Γιατί τό παιδία δεν έβλεπαν την ώρα να γυρίσουν στην πόλη και να ξαναπάνε στο Σχολείο. Έτσι συμβαίνει πάντα. Την άνοιξη, όσο έπιθυμούν να τελειώσουν τα μαθήματα, να έλευθερωθούν, να πάγν στην έξοχή, άλλο τόσο, στο τέλος της εποχής, έπιθυμούν πάλι τη ζωή του Σχολείου. Βαριούνται γρήγορα την τεμπελιά, τό φαγάτι, τό παιχνιδία, την άργία. Και θέλουν να ξαναρχίσουν τα μαθήματα, την εργασία. Τα παιδία που δεν αισθάνονται αυτή την έπιθυμία, είν' εξαρέσεις του κανόνα. Ουμνήθητε τώρα πώς ή περίοδος της εργασίας διρκεί εννιά σχεδόν μήνες, ενώ ή περίοδος της άργίας είναι μόνο τρεις. Θάπρεπε λοιπόν να μη τη βαριούνται τόσο γρήγορα τό παιδία. Κι' όμως τη βαριούνται. Πού θα πη πώς τό φυσικό, τό κανονικό, τό τακτικό, τό φυσιολογικό του ανθρώπου, είναι τα εργαζέται. Χωρίς εργασία δεν μπορεί να ζήση πολύν καιρό. Μικρή άργία τη θέλει, για να τον ξεκουράση, να του δώση καινούργιες δυνάμεις για να εργασθή. Μεγάλη τ' υ είναι άνυπόφορη. Έπομένως όσα παιδία αγαπούν να μην κάνουν τίποτα διαρκώς, είν' έξω από τό φυσικό του ανθρώπου, είναι φαινόμενα παθολογικά και, εύτυχώς, μετρημένα.

Συμμερίζομαι λοιπόν τη χαρά σας, ά-

γαπητοί μου, για την έπιστροφή του καλού Σεπτεμβρη που σ' έφέρνει την εργασία και σ' άνοίγει τό Σχολείο. Και σ' εύχουμαι εύτυχημένη και καρπόφορα την περίοδο που άρχίζει. Να την τελειώσετε χωρίς διακοπή. Να εργασθήτε καλά, να μελετήσετε πολύ αυτό τον χειμώνα, να μάθετε ένα σωρό πράγματα, να προδεύετε, να ναιπαυχθήτε, να μεγαλώσετε. Και στο τέλος, πιστοποιητικό κι' έπαθλο της φιλότιμης εργασίας σας, να πάρετε τό άριστα εκείνο, που τό παίρνουν όσα τό καλά παιδία της «Διαπλάσεως». Ναι, αυτό θέλω να τό θυμιάτε πάντα: ένα καλό διαπλάσπειλο δεν καταδέχεται μικρότερο βαθμό. Και λίαν κηλώς όταν είναι, πάλι θα είναι ο άνώτερος, που δόθηκε στο Σχολείο του ή στην τάξη του, σημειώστε τό τώρα που άρχίζουν τα μαθήματα. Κι' μεθαύριο τό ξαναλέμε. Γιατί μη νομιάσετε πως θάρρηση κι' ή άνοιξη με τους διαγωνισμούς. Νά, έφτασε. Έννιά μήνες περνούν τόσο γρήγορα! Κι' εύτυχημένος όποιος ξέρει να τους χρησιμοποιήση...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ'. (Συνέχεια) Κι' όμως ούτε οκ. Ζερμάττ ούτε οι σύντροφοί του δεν θέλησαν να ήσυχάσουν. Άν και κάθε κίνδυνος είχε περάσει από τη στιγμή που έφυγαν οι πιρόγες, οι φίλοι μας έκριναν ασύνητο να φήσουν τό προφυλακτικά μέτρα που έπαιρναν κάθε νύχτα. Αποφάσισαν λοιπόν να γυρουνήσουν κι' άπόψε οι μισοί φυλάγοντας στο πυροβολείο, κι' οι άλλοι μισοί κάνοντας περιπαλίες στην άκτή.

Έτσι, άμα οι γυναίκες κι' ο μικρός Μπόμπης μπήκαν να κοιμηθούν στο διαμέρισμά τους, ο Τζάκ, ο Έρνέστος, ο Φραγκλάκος κι' ο Τζών Μπλόκ, με τό τουφέκια κρεμασμένα στον ώμο, πήγαν στην βορεινή άκρη του νησιού. Ο Φρίτς πάλι κι' ο πλοίαρχος Γκούλδ ανέστηκαν στο βουναλάκι κι' εκάθησαν στο ύποστεγο του πυροβολείου, για να μείνουν εκεί φύλακες ως τό πρωί. Ο κ. Ουόλστον, ο κ. Ζερμάττ και ο Τζέιμς έμειναν στην άποθήκη, όπου μπορούσαν να κοιμηθούν.

Η νύχτα ήταν άσέληνη, σκοτεινή. Το διάστημα ήταν γεμάτο ατμούς, που τους έστελνε ή γη, πυρωμένη από τη ζέστη της ημέρας. Από τό δειλινό, ή αβρα είχε πέσει. Βαθεία έδασίλευε ήσυχία. Δεν άκουγόνταν παρά ο φλοισβός της παλίρροιας, που είχε άρχισει από τις όκτώ. Ο Χάρου Γκούλδ κι' ο Φρίτς, καθισμένοι ο ένας κοντά στον άλλο, θυμούνταν όλα εκείνα τό δυσάρεστα κι' εύχάριστα περιστατικά που είχαν ακολουθήσει μετά την έγκατάλειψη του Φλάγκκ. Κάπου-

κάπου, πότε ο ένας και πότε ο άλλος, έβγαίν' έξω, τριγύριζε στο πλάτωμα του πυροβολείου κι' εκόιταζε προσεκτικότερα προς τό σκοτεινό εκείνο μέρος της θάλασσας, που απλώνονταν ανάμεσα στα δυο άκρω ήρια.

Ός τις δυο μετά τό μεσάνυχτα, τίποτα δεν είχε ταραξεί τη βαθεία νυχτερινή σιωπή. Κι' άξαφνα ο Χάρου Γκούλδ κι' ο Φρίτς άκουσαν ένα πυροβολισμό.

- Άκούσατε; έκαμε ο πρώτος. - Ναι, ήταν τουφεκία, αποκρίθηκε ο δεύτερος. Κι' έπρεσ από κει, έπρόσθεσε δείχνοντας προς τό βορειοανατολικά του Καρχαρία.

- Τι συμβαίνει λοιπόν; φώναξε ο πλοίαρχος Γκούλδ. Κι' οι δυο άρμηχαν έξω από τό ύποστεγο, γυρεύοντας να διακρίνουν καμμία

«Τροφιαγμένοι από τις κανονές κι' από την εμφάνιση του πλοίου, οι άγριοί...»

λάμψη μέσα στο πυκνό εκείνο σκοτάδι... Άλλοι δυο πυροβολισμοί ακούσθηκαν σε λίγο, κι' αυτοί από πιο κοντά.

- Θα ξαναγύρισαν οι πιρόγες; είπε ο Φρίτς. Κι' άφίνοντας τον πλοίαρχο στο πυροβολείο, κατέηκε γρήγορα-γρήγορα στην άποθήκη.

Ο κ. Ζερμάττ κι' ο κ. Ουόλστον, που είχαν άκούσει κι' αυτοί τους πυροβολισμούς, βρισκόνταν στο κατώφλι. - Τι συμβαίνει; ρώτησε ο κ. Ζερμάττ. - Πατέρα, φοβάμαι μήπως οι άγριοι έδοκίμασαν να ποδιζασθούν, αποκρίθηκε ο Φρίτς.

- Και τό κατορθώσαν οι άθλιοι! φώναξε ο Τζάκ, που παρουσιάσθηκε με τον Έρνέστο και τον ναύκληρα.

- Πάτησαν τό νησί; ρώτησε ο κ. Ουόλστον.

- Οι πιρόγες τους άραξαν στην βορειοανατολική μεριά τη στιγμή που φθάναμε και μετς, αποκρίθηκε ο Έρνέστος. Οι τουφεκίες μας δεν μπόρεσαν να τους άπομακρύνουν. Δεν μένει τώρα...

- Παρά ναιμυνοθούμε! αποκρίθηκε ο πλοίαρχος Γκούλδ.

Η Τζένου, ή Ντόλλ, ή Άννα, ή Σουζάνα, ή κυρία Ζερμάττ κι' ή κυρία Ουόλστον είχαν βγή από τό διαμέρισμά τους. Ο κίνδυνος ήταν μεγάλος. Οι άγριοι μπορούσαν να τους έπιτεθούν άμέσως. Έπρεπε να πάρουν μαζί τους όσα όπλα, πολεμοφόδια και τρόφιμα ήταν πρόχειρα και να καταφύγουν τό γρηγορώτερο στο πυροβολείο.

Ός τό ή αναχώρηση εκείνη των πιρόγων ήταν πονηριά. Οι άγριοι ήθελαν να τους κάμουν να πιστέψουν, πως έφευγαν από τό νησί όριστικώς. Έπειτα, με τη βοήθεια της καλάριας και της νύχτας, ξαναγύρισαν προς τό νησί του Καρχαρία, που έλπίζανε να τό πατήσουν έα νική. Τό σχέδιο τους επέτυχς. Άν και τους είδαν και τους έπυροβόλησαν, εκείνοι κατάφεραν να βγούν έξω και τώρα τους ήταν εύκολώτατο να φθάσουν στην άποθήκη.

Η άσση των άποίκων ήταν σοβαρή, απελπιστική μάλιστα, γιατί οι πιρόγες είχαν άποβιβάσει δλοκληρή τη συμμορία. Ο κ. Ζερμάττ κι' οι μετρημένοι σύντροφοί του ήταν άδύνατο να νικήσουν άποτελεσματικά, να πορκούσουν ένα τόσο μεγάλο αριθμό έχθρών. Άμα τους τελείωναν τό πολεμοφόδια και τό τρόφιμα, θάναγαζόνταν να υποκύβουν, να παραδοθούν. Αυτό ήταν βεβαίωτατο.

Καμμία έλπίδα σωτηρίας δεν είχαν. Το έβλεπαν πιά, τό ήξεραν καλά. Οπωσδήποτε, τό μόνο τους καταφύγιο ήταν τό βουναλάκι του πυροβολείου. Από κει θα μπορούσαν να μυνοθούν, έστω και χωρίς έλπίδα.

Η κυρία Ζερμάττ, ή κυρία Ουόλστον, ή Τζένου, ή Άννα, ή Ντόλλ, ή Σουζάνα κι' ο μικρός Μπόμπης μαζεώθηκαν στο ύποστεγο που έπρόφύλαγε τό δυο κανόνια.

Δεν ακούσθηκε ούτ' ένας στεναγμός! Οι δυστυχισμένες γυναίκες προσπαθούσαν να καταπνίγουν τό φόβο τους και την άγωνία. (Έπεται συνέχεια)

